

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SELMEC-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.

Nyilttér díja soronként 20 fillér.

Feloldós szerkesztő és lapkiadó:

KUTI ISTVÁN.

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Mi lesz a tisztviselőkkel?

A mai válságos helyzetben e kérdésre igen nehéz megadni a feleletet; mert aggodva észleltük azokat az ellentétes nyilatkozatokat, melyek az új kormány rövid szereplése alatt az *állami tisztviselői törvényjavaslatának sorsáról* elhangzottak. Különösen feltűnő az az ellentét, mely közelebből a *Vörös László* és *Dr. Barabás Béla* országgyűlési képviselők kijelentései között felmerült.

Vörös László mint az állami tisztviselők *„Országos Egyesület”*-ének elnöke július 4-én a tisztviselők gyűlésén éppen az új kormány elűtő felhatalmásával azon kijelentéssel igyekezett megnyugtanni a tisztviselőket, hogy:

„a tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat sürgős letárgyalása a kormánynak is határozott szándékát képezi oly formán, hogy első sorban az *indemnitás*, azután az *ujoncjutalék*, majd az *1903. évi állami költségvetés* és ezzel kapcsolatosan a *fizetés rendezéséről szóló törvényjavaslat* fog letárgyalatni.”

Ezzel szemben *Barabás Béla* július hó

12-én *nagyváradi beszámolóján* állítólag azt mondta, hogy:

„a *Szél kormány* soha sem foglalkozott komolyan a tisztviselők fizetésének rendezésével.”

A mostani kormány-elnök pedig olyan formán nyilatkozott, „hogy nincs is arra nagy szükség, mert *bármilyen fontos, mégsem államszükséglet*.”

Egyik nyilatkozat sem lett megcáfolva, vagy megerősítve s így nem lehet tudni melyik igaz?

Az kétségtelen, hogy az állami tisztviselők ügye annyira *országos érdek* és a sürgős elintézését igénylő *országos gazdasági ügyekkel* annyira össze függ, hogy azt ezektől szét választani alig lehet. Nem tesszük fel az új kormányról, hogy e javaslatot ültő kártyának használná fel. Ez nagyon frívól játék volna.

Mikor eljutottunk odáig, hogy a képviselőház pénzügyi bizottsága a *fizetésjavaslatról szóló törvényjavaslatot* letárgyalta és terjedelmes jelentésével a *plénium elé terjesztette*: az időtől kezdve az állami tisztviselők visszafajzott lélekzettel némán szemléltek azt az elkeseredett politikai harcot, melynek ma sinces vége.

Ki tehet arról, hogy azzal az időponttal egyidejűleg a harcok küzdelme mind hevesebb lett és az *előző kormányt áldozatul ejtette*.

És ki tehet arról is, hogy a kormányválság után az új kabinet a kibontakozást még nem tudta megteremteni sőt új harcok és bonyodalmak tamadtak s a parlamenti zavarokban ki az, a ki tudná, hogy micsoda ok gátolta a kérdéses törvényjavaslat letárgyalását?

Az ország dolgainak ilyen változása számunkra is megjelölte az irányzatot! Mikor a nemzet közvéleménye a mi kérő szavunkra nem tagadta meg rokonszenvét és áldozatkészségét: most a válságos helyzetben mi is tudjuk és érezzük, hogy mit kell tennünk! S mint hálás gyermekei a magyar hazának, békés türelemmel várjuk a közdelem lefolyását és a bonyodalmak szerencsés megoldását.

A várakozáson kívül helyezkedhetünk-e más álláspontra akkor, *midőn a viszonyok a Haza sorsát állították a mi érdekünk előbe?*

A tisztviselői kar hazafisága megtalálta a hozzá méltó álláspontot és magartartást; emélfogva roskadozva bár, de türelemmel

Nietzsche bölcsészete.*

Nietzsche Frigyes ma az elsőrangú irodalmi nagyhatalom. Írásait nemcsak Németországban, hanem külföldön is mohón olvassák. Iratoknak és elleniratoknak egész serege tesz tanúbizonyságot a műveivel, gondolataival való általános és beható foglalkozásáról. A költői irodalom és a művészet is nagyban mutatják Nietzsche ezen óriási hatásának a mély nyomait. Hiszen — hogy ezt megmutassam, — a német írók közül csak Hauptmann Gerhardt, Sudermann és Halbera kell hivatkoznom, a művészek között pedig csak Klingner mutatom, hogy külföldi írókról, mint Maeterlinck és Gabriel d'Annunzio, mint Strindberg és Brandes meg se emlékezzem. És ha Ibsen nem is akarja, hogy egyenesen Nietzsche-től függőnek tartsuk, az kétségtelen, hogy nála is akadunk rokonvonásokra. A fiatalabb művészek és írók — elsősorban azok, a kik a német „Pan” folyóirat, mint irodalmi középpontjuk körül sorakoztak — Nietzschet mondják zászlóvivőjüknek. Az irodalmi és művészeti irányt kétségen felül Nietzsche igazgatja. Nietzsche írásbeli sajtóságainak egész sora ment át a legifjabb Németország nyelvére és Nietzsche-féle jelszavaktól minden-

felé visszhangzik az irodalom meg a közbeszéd. Ilyen jelszavak, hogy „a jón és gonoszban tul”, a »hatalomra való akarat», a »nagyon is sok ok», »az értékek körül értékelés», az és némely más hasonló, már általánosságáig vált szójárás.

Mik hát vajon az okai ennek a rendkívüli hatásnak? Mely sajátosságai Nietzsche-féle iratoknak alapul tényleg ez a feltűnő eredmény? Ez a kérdés, a melyet felteszek. De erre a kérdésre csak akkor lehet megfelelnünk, ha megpróbáljuk elsősorban is a behatolást a Nietzsche-féle világfelfogás legmélyebb magvába. Mert csak ebből kifolyólag leszünk képesek ezt a hatást kimagyarázni. Nem akarok panegyrikont tartani Nietzsche fölött, sem menydörgészerű philippikát ellene — meg akarom egész egyszerűen kísérteni, hogy felfogjam genetikusan őt és bölcséletét és ebből akarom éppen levezetni és megértetni rendkívüli hatásának okait.

Sok Nietzsche-könyv természetesen inkább az írójá ítéletét adja az új jelenség fölül, mint Nietzsche sajátosságai gondolatvilágának tisztán tárgyilagos előadását. Sokkal könnyebb akár Nietzsche erkölcselteni tanait miatt erkölcsi megbotránkozásunknak retorikus (szónoki) kifejezést adni, akár az új tant minden bírálat nélkül az égig magasztalni, mint ezeket az új tanokat belső összefüggésükben és történeti megokolásukban megértetni. Magam Nietzsche tanait — bármenny-

nyire ellenszenves is azokból sok — ugyanoly nyugodt hidegen fogom bemutatni, mint a természetűdőség egy természeti tünényt bemutat és elemez, bármennyire ellenszenves is ez a természeti tünény vagy pláne tán visszatetsző avagy rettenetes. Magam saját ítéletem szükséges alapjait akarnám előbb megteremteni mint személyes ítéletemet. Persze — elismerem — alapjában véve ily elfogulatlan, pártatlan visszatükrözöttetés elérhetetlen ideál: mert a gondolatok kiválogatását és csoportosítását már az előadó alanyisága, személye befolyásolja. Mégis megfogom próbálni, hogy közel jussak ahhoz az ideálhoz: t. i. Nietzsche tanítását sine ira et studio — mint ez a régi jó mondás tartja — mint egy valószínű festményt fogom az olvasó előtt kiböngyölni.

Tárgyilagosan akarnám tehát Nietzsche bölcséletét előadni. De mindjárt az elején három kifogás állja el az utamat, mely megtiltja, hogy ezt a tárgyat egyáltalán komolyan munkába vegyem. Ez a három kifogás talán egy kissé pedans így; de mégis vissza kell támadásukat vennem, mielőtt vizsgálódásom végrehajtásához merészkedném.

Sokan azt mondják: »Nietzsche csak egy divatos író; tegnapi Schopenhauer volt az, divatos Hartmann, ma Nietzsche, holnap vagy holnapután megint más lesz. Erdemes-e tehát ilyen elemi jelenségekkel foglalkoznunk, melyeket a napi divat szeszélye róvide időre az általa-

* Mutató az egész a budapesti könyvszáron megjelenő legújabb bölcsészeti tanulmányból: „Nietzsche bölcsészete”, írta: Dr. phil. Vahinger János, hallói egyetemi tanár. Fordította: Kámi Jenő. Budapest, 1903. A fordító szíveskedéssel közli a bevezetést. Szerk.

hordozza tovább a vállaira nehezült keresztet.

Nehéz idők sulya nyomja a magyar állam közéletét és ez áldatlan állapotban mit tehetünk mi — az állam kormányzat munkásai s a nemzet intelligens zöme, melynek léte az ország sorsától függ?

Mit tehetünk egyebet, mint szorongó szívvel tünjük a válságos helyzetet és bízunk azok bölcsességében, a kiknek elhatározásától függ sorsunk jobbra fordulása és a kikre ama kötelesség hárul, hogy e helyzetet orvosolják.

Bár nyomorúságunk és veszteségünk a múlt idővel mindjobban növekedik, még sem szabad csüggednünk: *hazafiságunk várakozásra és kitartásra kötelez.*

Jóleső érzéssel veszek tudomást arról, hogy a magyar tisztviselői kar — igen kevés kivétellel — hozzá illő elhatározással követi igaz hazaszeretetének sugallatát s előbbre valónak tekinteti a haza és a magyar nemzet érdekeit, mint a maga helyzetének javítását.

Inkább szenved tovább és takargatja nyomorúságát, de nem panaszoja hangos szóval egyéni bajait akkor, midőn a *haza sorsa válság elé jutott.*

A mi hitünk és bizodalomunk a *trónbeszédben foglalt ígéretben, s a kötelező választé felirat által adott szó szentségében van!*

A tisztviselők sorsa az Ország becsületbeli ügye, *nem lehet és nem jöhet olyan magyar kormány,* mely ennek elintézése elől kiterjen!

Ez a biztosítéka annak, hogy *mi lesz a tisztviselőkkel?*

Harmath Domokos.

Gyermekbál Vihnye furdőben.

Azon számos kirándulás és mulatság között, melyeket Sztanecy Miklós főjegyző és Zólyomi erdőmester urak az idén azon célból rendeztek, hogy a Vihnye furdőben nyaraló közönség tartózkodását kellemesebbé és változatosabbá tegyék,

nos érdeklődés gyújtópontjába helyez és azután újsg utáni mohóságban mégis csak rövidesen mint valamelyes régi megunt játékszer elhajt? Tegyük fel egy pillanatra, hogy tényleg így áll a dolog. De hiszen akkor még mindig nagyon érdekes és értékes kérdés volna: de hisz miért lett Nietzsche divatos? Esztendőnkint átlag 400 bölcselész tárgyú könyv és irat hagyja el a sajtót! Miért lettek e négyszáz irás közül éppen a Nietzsche könyvei »divatos-akká? Ami »divat«, annak különös, egészen ismeretlen jellekkell felruházva lennie: hiszen különben nem is igen válhatnék belőle divat. De egyébiránt is ez a jelszó »divat« veszedelmes egy dolog: ha valaki egy új jelenséget megvetőleg csak »divat«-nak tart és ezzel már végez is vele, akkor ezzel mindenesetre azt a hitet kelti a tudatlanokban, hogy ő alapos és tudományos férfi, holott a valóságban igen gyakran és mögött a nagyhangú és nagy képszerűségű ítélet mögött egyesegyedül hiányos műveltség és hiányos tudás vagy lusta kényelmesség rejtezik. Midőn a Cartesianus bölcsellete bebecsűjtést kért a német egyetemeken, melyek akkor — mint annak idején az egész világon — még egészen scholastikusok voltak, az aristotelizmus képviselői korhólták az új filozófiát, a mely az egész tudományt újja alakította és csak a »divat« jelszóval illeték. Sőt fokozni kívánták ezt a szemrehányást avval, hogy azt még »veisch divat«-nak

az első helyet a július 30-án esztőtörök délután megtartott gyermekbál foglalja el. Felejthetetlen élvezetes köp volt az a melyet a díszes táncmester azelőtt is betöltött gyermekek táncmulatságá nyújtott. Egy válságos kis angolseres, a szemet és szívet egyaránt elbájosló virágkört volt ez; mert valóban a vihnyei táncteremben még nem volt soha egyútt annyira gyönyörű szép gyermekek. Gyönyörködésünk is mindannyian a földi kis angyalkák paján jövedéjében, amint tüzetesen, bájosan és szabályosan letették Balogh Laci kisfiú zeneje mellett az egyes táncdarabokat Gyönyörrel szemléltük és élveztek igen kitünően sikerült mulatságot szülő, rendezők és gyermekbarátok — és barátok egyaránt.

Parokdánk is a kisnyek kedves faradozását megédesíteni és nekik is örömet szerezni. A szünőrában a rendezőség bőkezűen osztogatta a sok eukerlit, vanillás, csokoládés diós, magyos és pisztóka süteményeket, melyeket Zólyomi I. erdőmester, Lévai Jenő, Rudolfer győztesezés és Márkus Endre urak, valamint Rimányos és Kúziné, Szabó, Horváth és Hell Erna nagyságok a rendezőségnek ezen célból rendelkezésre bocsátottak. A kisnyek ezen édes adományokat szívesen is fogadták és nem ahián közölték egyetlen egy sem, aki a kosarazás jogaival élt volna. De ne gondolja a szíves és türelmes olvasó, hogy ezen gyermekbál eslya ilyen eukorka elfogyasztásból, vagy esupa tipegő, lassu vagy holmi gyöngélt táncokból állott volna. A rendezőség egy 10 számból álló táncrendet készített, a melynek egyes számai félóránál at pontosan játszott a zene és táncolta a vigáldó ifjúság.

Az első negyest pedig, melyet Zólyomi Imre és Lévai Elemér urak rendeztek, 48 pár táncolta. Az egyes párok hála mogett a mamák állottak, akik féltékenyen vigyáztak, hogy velük se ne az ő szívük magzátja legyen ezen nagy türellemmel rendezett első gyermeknyek eszlorója.

És a négyes fényesen sikerült. Ha ezt a szerkesztő uram el nem hinné, szíveskedjék csak Sztanecy furdőgondnok urtól megkérdezni, aki a táncteremben kétszer-háromszor végig sétált és kezelt dörzsszőve szemlélte az ő rendezésűre bizott nagyok s kisnyeknek szorakozását, különben is örült a furdő szépségét és emelést annyira szíven horolozó Sztanecy ur, mivel a rendezőség faradozásá folytán a mulatságnak nemcsak érkölesi, hanem szép anyagi sikere is volt. A tiszta jóvedelem a furdő szépsétesere lesz fordítva. E sorok írója pedig, aki régi live Vihnyenek és állandó vendége majdnem egy évtized óta, örömmel látja, hogy a városi regime alatt a jóviszonyok mennyire változtak és javultak és bizonyára a jövő évben a vilgítás ügye is rendezve lesz, mivel a vilgítás, pardon a sötétség, mely az alsó tászeron este uralkodik, ahol estenként a közönség tömegesen megteszi séitait, valóban tarthatatlan s illelőleg igen afrikai.

Végöre hagytam a gyermekbálkirálynőt és szépségait. Ezt valóban nem könnyű dolog fölörölni, királynő volt legalsóbb 10. és szépségek mindannyian voltak a medikék és lababik, a labak és fűcskak vagy pardon kisasszonykák és ifurak mind. A rendezőség s a sikerrel teljesen meg volt elégedve, mivel annyi sok örömet szerethetett az itt nyaraló szülőknek és gyermekeknek egyaránt.

Egy furdővendég.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hírek. *Koburg Fülöp* herceg a múlt szerdán a reggeli vonattal elutazott. A herceg egy hélig tartózkodott Szant-Anthi kastélyában. — *Lits Gyula* főispán e hó 5-én Vihnyére áttazott s valószínűleg huzamosabban fog ott időzni. — *Baán Elemér* kir. közjegyző hat heti távollét után a múlt héten hazakerkezett.

— **Közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága jövő kedden délután 3 órakor tartja e havi rendes közgyűlését. A gyűlésen Lits Gyula főispán fog előkölni.

— **Szél Kálmán köszönete.** Szél Kálmán volt miniszterelnöktől a város törvényhatósági bizottsága megleg hangu felirattal búcsuzott el. A feliratra Szél Kálmán a következő szíves leirattal válaszolt:

Tisztelt Polgármester Úr!

Örömmel és hálás érzelmekkel vettem Selmec- és Bálábánya város közönsége nevében hozzám intézett meleghangu búcsuiratot, a melyet a miniszterelnöki székből való távozásom alkalmából volt szíves tisztelt Polgármester úr hozzám intézni.

Érzelmek megnyitkozása örömmel töltött el különösen azért, mert ebben újabb jelöltem látom annak, hogy négy éven át az ország kormányzatának élén kifejtett, szeretet hazánk javát célzó, sok fáradsággal és küzelemmel egybekötött működésem az ország minden részében elismerésre talált és politikám a nemzet minden rétegeiben lelkes viszhangot keltett.

Kérem tisztelt Polgármester urat, hogy a törvényhatóság közönségének lekötelező megemlékezéseért, valamint kormányelnöki állásomban tapasztalt hazafias közreműködéséért öszinte köszönetemet kifejezni szíveskedjék.

Hazafias üdvözléttel:

Szél s. k.

— **Habemus papam.** Arra a hírre, hogy XIII. Leonak — ennek a egyaránt nagy papnak és nagy embernek a helyébe a bitorosok kollégiuma Del Sarto József bitoros és velencei patriarcha személyében új pápát választott, a ki a X. Pius pápa nevet vette fel, nagy lett az öröm az egész világ katolikusi körében. Ez az öröm érhető is Városunkban a r. kath. jellegű épületekben, mint a piarista rendházban, a Kolos intézetben, nemkülönbön a városi r. kath. elemi fiúiskola épületén szintén kitűték mingyárt az öröm jelölő a nemzeti színű lobogót.

— **Áttérés.** Igen szép ünnepély folyt le e hó 5-én délelőt a steffultói róm. kath. templomban, hol *Gellért Jenő* akadémiai hallgató végzett vakosház, társas életneknek egyik legkedveltebb fiatal tagja tért át az izraelita vallásról a róm. kath. vallásra. Az áttéresi aktus igen szép és meghatározó ünnepélyességgel folyt le s Hlavathy József plébános végezte a keresztelési szertartást. A keresztülők Sebe Béla dr. és neje voltak. Az egyházi ünnepély után a keresztülők ünnepélyes lakomát rendeztek.

— **Templomszentelés** lesz ma délelőt a Felsőróván. A Litassy János esperes-plébános faradozásai utánán szépen renovált felsőróváni templomot fogja felszentelni a burgó főesperes s e nap ünnepét fogja képezni az egész vidéknek. Varusunkból is igen sokan fognak részt venni a szép egyházi ünnepen.

— **A vihnyei furdővendégek névsora.** Ősziés, hűvös az idén a kanikula, ennek ellenére azonban egyre érkeznek a vendégek Vihnyére, ugy hogy alig kapni lakást. Más furdőkből lassanlassan oszolni kezd már a furdőző közönség, Vihnyén azonban még csak most van a legelőnkebb élet. A múlt héten a következő vendégek érkeztek: Sugár Ottó lapszerkesztő, neje és nővére Budapest; Altoldi Ede né Járásbíró neje és Burget József né tanár neje Nagybekerék; Dr. Körnöci

Emil gyarló orvos Budapest; Baross Gézáni min. oszt. tan. neje és 3 gyermeke Budapest; Bohm Jakabné kéményseprő neje és Szabó Olga Budapest; Turányi Mórné pénzügyi titkár neje és Ferenczy Etelka Nagybeskerek; Brack Mórné, (Garamszőlős); Felmayer Sándor bank főkönyvvizsgáló és neje Szeged; Grünwald Samu ócskaruhakereskedő Selmecebánya; Végh Pál pénzügyi titkár és neje Nagybeskerek; Dr. Neugebauer Dávidné orvos neje, leánya és fia Iljzavák; Algey Janka pénzügyi főbiztos neje Nyitra; Kanta Vilmosné és Puskás Albertné Lacsan; Schlesinger Samu kör- és pályaosrovs Temesluha; Hudecz Katalin székler Jánosgyarmat; Gajdóssi Pál jegyző neje Jókai; Szakácsi Ida magánzónó Sárospatak; Heim Nelly és Fanny Budapest; Veszé Salamonné Léva; Bogdy Jánosné máv. mozdonyvezető neje Léva; Schönstein Janka szatócs Bakabánya; Lincsnányi Károly szabómester Nyitra; Poksz Lipótné szabó Bátorkecs; Bálint Ferenc püsp. urad. erdőmester Gyulafehérvár; Gottesmann Henriké díjnok neje és Grünfeld Berta Budapest; öz. Szemere Laura és leánya Győr; Deusch Henrik kereskedő és neje Szávacz; Koller Jozefin. Tass. Tóthfalusi Julia, Zinna Márton, Gaman Gáborné Domsd; Mohácsi Pálné és Heisler Ferenczné gym. tanár neje Zenta; Dr. Gyűrky Gézáni főügyész neje, Conrád Istvánné földbírtokos neje, Künzö és Majthényi Lea Czabai; Jákó Sándor kir. ajándékbíró és Dr. Huszágh Nándor Zenta; Vinter Berta könyvkötő neje és Dukesz Adel varrónő Érsekujvár; öz. Szamyei Jánosné magánzónó leánya, Hlavács Kornélia és unokája Bozsike Budapest és Győr; Sperl Károlyné és leánya Gizella Pozsony; Lustig Emma házali Nyitra; Klein Jozelin kereskedő neje és anja Friedmanné Budapest; Lövinger Margit és Ella földmivelő leányai Ipoly-Nyék; May Berta kereskedő neje, fia Róbert, rokonok Lázár Zoltán Budapest; Haasz Gyula magánhiv. Budapest; Raksányi Györgyné j.b. tisztviselő és 2 leánya Muszka; Vojnits Simoné és leánya Szabadka; Amruska Antonia és Silingy Roza Léva; Feldmann Károlyné ügynök neje és 2 leánya Ipoly-ság; Kovács Endre pénzügyminiszeri titkár és neje, kis gyermeke Budapest; Székely Rezső sz. főv. tisztviselő neje, Grosch Kelemenné és Galambos Kamilla Budapest; Pekelman Miksa fogspecialista Losonc; Damber József tanító és neje Losonc; Kern Vilmos kereskedő neje és 2 leánya Léva; Deusch szabómester neje és családja; Jozsa István kir. törvényszéki bíró és neje Budapest; Ferenczy Mórné pénzügyi segédtitkár neje; Berey Andrásné magántisztviselő neje Nagyváradi; Matyasovszky Ilona tanítónő Koron; Dr. Hets Béláné ügyvéd neje Budapest; Mikolaj Györgyné főjegyző neje Gyula; Gajdóssi Pálné jegyző neje Jókai; Huber Ferenc máv. tisztviselő neje, 2 gyermeke és családja Rákóc-Csaba; Kucsora Janka és Knapp Ferencné; Weichherzné és Kleinné kereskedőnők Zarnóca; öz. Benyó Istvánné, nővére és leánya Léva; léczfalvi Bodor Károly kir. mérnök neje és édes anyja váradi Horváth Istvánné Esztergom.

— **Kossuth Lajos tér.** Nem régen hozták emlékeztetbe a törvényhatósági bizottságnak egy mult évi határozatát, amelyely a Főteret Kossuth Lajos nevével nevezte el. Mint most értesültünk a város tanácsa sürgősen intézkedett, hogy a hazafias határozat mielőbb teljesítessék. Megrendelte már a felirati táblákat s azokat nemskőra kifüggesztik a Kossuth Lajos tér házaira.

— **Egy selmecebányai iparos kitüntetése.** Nem olyan hivatalos kitüntetésről teszünk említést, minőt a hivatalos közlony szokott hozni, hanem olyanról, mely teljesen függetlenül a hivatalos eljárástól, az igaz érdem előtt önként hajol meg. Egy tekintélyes egyháznak nagyérdemű, művelt plébánosa ugyanis a következő levelet intézte Krause József oltárpépítő iparosunkhoz: Kötelességgel igazolom, hogy szentegyházunk részére épült főtárat, melyet Tekintetesség szabályos román stílusban 2400 korona igen-igen méltányos árban készített, úgy a felszentelő primási helynök úr ő Méltóságának, mint a jelen volt tizenöt lelkeskedő úrnak tetszését teljes mértékben kiérdemelte. Árpádházi Sz. Erzsébet és Sz. Imre herceg remek szobrai kedvesen elragadtak; s a szentegyháznak a rubrikák pontos figyelmével való kivitele, a helyes arányú oltártézet természetű színezele, a díszítő faragványok lelkiismeretes anyazása teljes el-

ismerésre méltó. Isten nagyobb dicsőítésére szolgáló munkálkodását a főtisztelendő papságnak ajánlva, fogadja kérem saját és hálás hieivem nevében igazán őszinte köszönetemet. Ez igazán kitüntető elismerés mellé méltóan sorakozik az alább, mely Szatmármegyéből származik: Kálváriai kápolnák számára készített «Pieta» szobor (szobrok és tabernakulum) átvan és én teljesen meg vagyunk elégedve. A kiváló izléssel, színpompával és művészettel készített «Pieta» szobor pedig, úgy hiszem, jelen alakjában mihelyt ismeretessé válik, művészeti mintává lesz. — Épen azért midőn a magam és hieivem nevében hálás köszönetet mondok Uraságodnak, munkáit és művésztételét legjobb meggyőződéssel fogom ajánlani a nagy közönségnek. E leveleket lapunk egyik munkatársa szerezte meg Krause úrtól, a ki azokat közzé tenni csupa szerénységgel nem akarta. Mindebből az a tanúság, hogy van egyebek mellett egy kiváló iparosunk, a ki dicsőséget szerez városunknak s iparának, továbbá vannak igazi ügyszerető hazafiak, a kik az elharapódzott idegen iparpártolást mellőzve a hazai iparnak adják meg az elismerést s teszik ezt, mint a jelen eset bizonyítja, nem csak hazafiai kötelességből, hanem a tiszta igazság kedvéért is. — De ez elismerés mellett még azt is elárulják e sorok, hogy Krause polgártársunk ügyes oltárkészítő, jeles iparos, de nem ügyes reklámkészítő, mert különben nem rejtgette volna asztalfőlkjában a fenti leveleket és még több«ezekhez hasonlót. — Őszintén örövendünk az elismerésen, melyből Krause polgártársunkon kívül új életre kelt selmecebányai iparunknak is jut egy rész, sőt az egyes iparosoknak is, mert a jóhírnév sugarként bocsát ki, mint a nap, melyek a közel s távol állókra is fényt vetnek.

— **Kinevezés.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter Szecsődy Józsefvégzett akadémiai hallgató a lugosi erdőgazgatóság kerületébe erdőgyakornokká nevezte ki.

— **Vihnyel furdővendégek** jártak látogatásban a közelmúlt napokban. A kirándulás vezetői Sztancsaj Miklós v. főjegyző, furdőgondnok és Zólyomy Imre v. erdőmester voltak. S hinton jött kor reggel a 40—45 fonyi vendégsereg Vihnyefurdőből és egész estig azudt tőlötték a napot, hogy ósvárosunk nevezetességeit szemlélték meg. Megnézték az akad. gyűjteményeket, a Kálváriát, délben pedig a Felső-Rónán ebédelték nagy vígan. Derék vezetőik dicsőretetle «Jag tudtak betelni a vendégek a jól sikerült kirándulás fölötti örömlükben.

— **A cipőgyár igazgatósága** mint értesültünk, kérréssel fordult a kir. kormány elnökéhez annak a megengedése iránt, hogy a gyár készítményein a magyar korona országainak címerét használhassa. A hatóság a gyár igazgatóság hazafias kérelmét pártolólág terjesztette fel a kormányhoz.

— **Jó szerencsét!** Pár esztendővel ezelőtt bányászaink csak ezzel a régi, tiszteletben megőrzött német bányász-mondással köszöntötték egymást, ha a bányában találkoztak: «Glück auf! Nem volt, a ki őket jó magyar köszöntésre oktassa. Mint örömmel értesültünk, bányászépünk felhagyott immár a német üdvözléssel és egymást jó magyarosan csak így köszönti: «Jó szerencsét!» vagy «Szerencse fell!» A hazafias tett alig szorul külön dicsőretre. Csak így tovább!

— **Küldöttség Koburgnál.** Az Ipoly-szagon építendő ev. templom ügyében folyó hó 4-én, Ivánka László, Krupez István s Bolner Pál személyében Ő királyi fensége Szász Koburg Fülöp gothai hercegnél faanyagnak kegyes adományozását kérelmező küldöttség járt. A herceg azt. antali idei tartózkodásának ez utolsó napján szívélyesen fogadta a küldöttséket s kércsilk teljesítéséről biz-

tosította. A kiballgatáson szóba kerültek a honti vasutak is, a mikor Ivánka előterjesztésére, első sorban a csábrág—palást—ipoly-sági, azután a korpona—zólyomi, majd a németi—selmeci vasut s az utóbbinak keretében — Krupez szósólására — a fenséges Szitnya-hegyre fogaskerektű vasut tervbevétele is szép, jó, lehetséges és szükségesnek lezartatott. A küldöttség, miután még gróf Szepiety Péter szives vezetésével a hercegi kastély műremekeiben bőven gyönyörködött, sikerrel végzett feladat a megoldásának tudatában hazautazott.

— **Tejszövetkezetünk dolga.** Megbízható forrásból arról értesültünk, hogy a városunk és vidékének kisbirtokosságát magában foglaló tejszövetkezet már az alakulási előmunkálatokkal foglalkozik. Annál is jobban örülünk annak, hogy az úgy már így előreléhaladt stádiumba jutott, mert mi is teljesen át vagyunk hatva egy ilyen műszövetkezés közgazdasági és társadalmi előnyeitől. Szomszédságunkban, Aranyosmaróth környékén legutóbb négy tej- és egyéb gazdasági terméket értékesítő szövetkezet létesült, ugymint Vámos-ládkányon, Barsendréden, Garamlőkön és Nagyszécsényben.

— **Helypénziszabályzatunk** megerősítés végett feltérjesztettük a kereskedelmi kir. miniszterhez, a ki véleményezés végett a beszercebányai iparkamarának küldötte le. Mint értesültünk, a kamara egyik utóbbi ülésén foglalkozott ez ügygel és az eddigi helypénziszabályzat szándékolt megváltoztatását nem látta indokoltnak. Kimondotta, hogy az új szabályzatot annál is inkább ellenzi, mert a szerint a helypénz bevételi illeték jellegével birna. Azonfelül a felemelt egyes tételeket is kifogásolta.

— **Bányaiparunk mult évi termelése,** mint a beszercebányai kereskedelmi és iparkamara évi jelentésében olvassuk, jóval elmaradt az 1901. évi termelés mögött. A művelés több helyen szüntel és a bányamunkások száma is apad. A kincstár vesztesége a selmeci bányák művelésénél elég tekintélyes. A magyar királyi kincstár a Selmecebánya és Kőröcbánya vidéki bányámuveiben termelt 17,346-03797(—3,392-33703) q ércet és 797,262 (—38,820) q zuzóércet, s ezekből nyert 230,05562 (—28,57178) kg. aranyat, 10,093,4794 (+949,8843) kg. ezüstöt! 139,462 (—37,611) q rezet és 6,013,60 (—264,11) q ólmot. A Geramb-féle bánya-egylet Hodrusbányához tartozó (Bars m.?) bányámuveiben 1,501,32(—1,14,94) q érc és 275,000 (—42,000) q zuzóérc termeltet, melyek együttvéve 499,062 (—2,1301) kg. aranyat és 4,252,6750 (—1,563,8960) kg. ezüstöt adtak.

— **Hazafiatlan kereskedő.** Egy hazafiatlan verseci kereskedőcég németnyelvű nyomtatványokkal, körlevelekkel, árjegyzékkel áraszt el városunkban boldog-boldogtalant. Igazán nagy szégyen, hogy magyar állampolgároknak, magát magyarnak valló kereskedők németül dicseik áruiat. Midőn még kirjuk a cég neve: Neukomm Bálint fia! gépek és rozárúk gyára, vas- és ércöntője, első és legrégibb magyar (?) cognac főzdeje, gyümölcskereskedő és artzi kultúrővállalat, átadjuk a közmegevetésnek az ilyen germanizáló eljárás és kérjük hazafias közönségünket, hogy a cégnél semmit se rendeljen.

— **A «Tuberkulózis c. ujságnak,** a melynek eddigi irányát és áldásos szellemét lapunk egyik utóbbi számában egy részletes közleménnyel bővebben ismertettük, most jelent meg augusztusi száma. Ez is, mint összes eddigi elődjei választékos gondossággal van összeállítva. Cikkei nagyon élvezetesek és elolvasásuk, megszívleltetés igaz hasznot hajtó. Az ebben a számban is közzölt statisztikai kimutatás szerint a magyar birodalom-

ban folyó évi április hóban tüdővészben elhalt személyek száma 7842, májusban már csak 7354. Tehát csekély eszék konstatálható. Városunkban májusban elhalt 15 tüdőbajos ember (április hónapban 28), Hontmegyében 49 (áprilisban 38). Még mindig elég szomorú eredmény! Ismételt és a legmeglehetőbben ajánljuk a jól szerkesztett, közhasznú és a mellett nagyon olcsó újságot (egy korona előfizetési ára egész esztendőre) mindenképpen szíves figyelmébe.

— **Egy szegény vándorszínész.** Tapasztalatból tudjuk, mily rosszul áll a dolga már hosszú esztendő óta a vidéki színigazgatók és színtársulatok legnagyobb részének. Városunk művelt, intelligens és műpártoló közönsége is újabb idő óta érthetetlen szűkkeltséggel viselkedik színészeink iránt. Igaz, nem mindig kapjuk közénk vendégségbe a legjobb társulatokat, de a jobbakkal szemben is elzárkózunk. Ennek másképp kellene lennie! Színészeink örülnek, ha megmenekülhetnek közülünk nagynehezen; oly nagy a pártolás és az ennek folytán beálló pénzösszeg hiánya. Ezeket pedig abból az alkalomból írjuk, hogy a mult napokban egy rongyos, kiéhezett vidéki vándorszínész koldulva jöszövéj polgártársainkat egy kis alaminzsdéért. Itt rekedt az utolsó truppal és betegen fektet a városi kórházban; de a szegény ördögnek elfogyott az utolsó garasa is és az utókölséget úgy kellett összekéregétnie. Így tudott csak elpályázni. Sajnáljuk a szegényt!

— **A pályaudvarunkhoz vezet gyalogut** a Szt.-Erzsébet kápolnától lefelé a legalsóbb állapotban van. Különösen a légszuszogó körüli része valószínűleg botránys. A kiálló és szerte-hulló kisebb-nagyobb kövek a különben is keskeny utat egészen járhatatlanná teszik. A városunkba érkező idegenek, vendégek mind először kíváncsiak, hogy hogyan tűrhetünk ily rossz utat városunkban, főleg az azon letelepedő aránylag élénk forgalom mellett. A gazdasági tanácsos és a v. főmérnök szíves figyelmébe ajánljuk a tartáhatatlan állapotot. Kérjük, sürgősen segítsenek rajta. Nincs ám mindenkinek két fölsleges koronája, hogy ha a pályaudvaron dolga akad — mindjárt egy bérkocsit fogadjon!

— **Egyik legszebb erdőnk,** a hodrusbányai országúton a vöröskúti tótolésonk következő fenyeszt, a melyen a Tirts-forrás és tovább a Gedeon-tó felé vezet a gondosan elkészített turistaut, a legkíméletlenebb módon irtás alá fogták. Szánalom fogja el a nézőt, ha a szép kis árnyas fenyeserőd közeli végpusztulására gondol. Pedig a vég nincs már messze. Az erdő fáinak fele már ki van vágva; a másik fele bizonyára a közel jövőben következni. Nem régiben jártunk arra és az ott látották bírtak a teljes panaszoló sorok megírására. Ha már fára oly „égető” szükség van, minek éppen a legszebben és a legkellemesebben egyikét elpusztítani. Az esetleges új ültetések csak hosszú évek multán fogják a mai árnyas fákat pótolhatni. A mellett az irtó bácsik a ledöntött szálfaikat végigfektetik, sőt sok helyütt keresztbe is állítják az uton, úgy hogy csak a legteljesedőbb bakugrással juthatunk tovább az utakon. Városi erdőmesterünk gondjaiba ajánljuk az ügyet.

— **Himlőoltások.** A kanyarójárvány teljesen megszűntén, a himlőoltások megkezdettek, a belvárosban az óltások dr. Tandlich Ignác t. orvos e hó 15. és 16. napján délután 3 órakor végzi a városi kórházban, és pedig az I. és II. kerület részére 15-én, a III. és IV. ker. részére 16-án.

— **Gombamérgezés.** Mult napokban történt, hogy két gyermek gombamérgezés következtében súlyosan megbetegedett, és csak a rögtön orvosi segély mentette őket meg. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy gombát csak a piacon és pedig a városához és a tót-templom közötti téren vegyen, a hol az orvos által megvizsgált gombákat kapni.

— **Olcsó utazás a fővárosba.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy az augusztus 20-án szent István-napján megnyitandó budapesti inas- és segédmunka-kiallítás alkalmából, a kiállítás megtekintésére legalább tíz főnyi csapatokban Budapestre és visszautazó iparosok, segédek és inasok és ez utóbbiak tanítói a m. kir. államasutakat összes és a kezelése alatt álló helyiérdekek vasutakon a szomszédos forgalmi viszonylatok kivételével a III. kocsiosztályban féláru menetjeggyel utazhassanak. A kiállítás megtekintésére főjárndulni kívánók szándékukat iparostólétük, illetőleg iparos-inasiskolájuk vagy gyárigazgatójuk útján annak a kereskedelmi és iparkamarának jelentésk be, amelynek területén laknak.

— **Népkönyvtár.** Szerdán volt az első könyvkölcsönöző óra újonnan érkezett és gazdagon felszerelt népkönyvtárunkban. Örömmel láttuk, hogy sokan jöttek el könyveket, a legtöbben azonban iskolás fiúk. Holgyek csak csekély számmal voltak; az igazi „istenadta” népet pedig hiába kerestük. A kezelés nagyon célszerű; az egyszerűség követelményének is megfelel. A népkönyvtár jegyzékéből mindenki elvihet egy nyomtatott példányt és abból válogathat; a katalógus is nagyon áttekinthetően van összeállítva. Összesen 678 számozott művet tartalmaz. Könyvet mindenkinek ad a könyvtáros; de egyszerre csak egy művet (ha több kötetből „all is) és átadaskor az átvevőnek egy elismervényen nevét, foglalkozását és lakását kell feltüntetnie. A népkönyvtárak kezeléséről szóló szabályzat b) pontja értelmében a népkönyvtár kezelésére kijelölt könyvtárkezelő-jogviszony van a megrongált vagy elvesztett könyvről megkövetelni, sőt ezenkívül, valamint a késedelmessé visszaadott minden megintéért 10 fillér bírságot is megállapíthat. Bebizonyított visszaélések vagy nagyobbok rendeltenségek esetén a könyvkölcsönözést is megtagadható, valamint jogosítva van a könyvtárkezelő arra is, hogy egyes 16 évesnél ifjabb olvasóknak könyvet ne adjon ki. Hivatalos könyvkölcsönöző óra ezental is hetenkint szerdán 5—6-ig lesz a városi római katolikus elemi fiúiskola II. emeleti saroktermében.

— **A szandriki ezüstárúgyár.** A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara 1902. évi jelentése igen behatóan foglalkozik a szandriki ezüstárúgyárral is. A gyár iránt mutatkozó általános érdeklődésére való tekintettel itt adjuk szóról-szóra az illető részt:

„A Geramb J. J. féle bányaegetlet „Szandriki” ezüst és alpaca árúgyára a következőkről értesít: A lefolyt év eredményét, dacára annak, hogy oly külföldi cégekkel volt kénytelen versenyezni, melyek nemcsak a kereskedőknél, hanem a magánforgalomban is igen jó hírnévket örvendeznek s a gyár az alpaca és alpaca-ezüst-árúk gyártásában még nagyon fiatal, s dacára annak, hogy a vevőközönségnek a hazai ipartermények iránt táplált bizalmatlanság ellen is kellett küzdenie, eléggé kedvezőnek mondható.

A gyár főfoglalkozását jelenleg az alpaca-árúk gyártása képezi, és örömmel konstatáljuk, hogy forgalma szépen növekszik, és ennek folytán szükségét érezte annak, hogy az alpaca-éveszközökben beérkezett tetemes megnövekedés folytán a csiszoló gépek számát 6-ról 26-ra emelje.

Az év második felében hátrányai járt ugyan az évveszközök gyártása, minthogy a külföldi gyárosok 10 %-al nagyobb engedményt, és sokkal hosszabb fizetési határidőt engedélyeztek, csupán azért, hogy a hazai gyártmányt a piacról teljesen kiszorítsák. Ennek dacára a kelendőség alpaca és alpaca-ezüst öblök árúban, összehasonlítva az év első feléhez, tetemesen emelkedett, úgy hogy itt is az egyes osztályok nagyobbitásához kellett hozzájárulni.

Valódi ezüst árt a gyár csak fix rendelmenyre készít, habár kétségtelen, hogy ezen cikkben is nagy forgalmat lehetne elérni, ha kellő forgó-tőkével és megfelelő raktári készletekkel rendelkeznek. Epen ez oknál fogva tért át a

gyár az alpaca árúk gyártására, hogy teljesen okszerűen kihasználhassa a gyár nagyszabású gépészeti berendezését.

A gyár a lefolyt évben 21,500 tucat evőeszközöt állított elő, mely mennyiség azonban a külföldi gyárosok által hirtelenlül nyújtott magasabb árendemény folytán az év második felében nem volt egészen eladható.

Ennek ellenében foglalkozott a kiviteli üzlettel is, és meglehetősen eredményt ért el. A keleti országokban üzleti összeköttetései gyengébb eredményel jártak, mert ott a bevezetelt ostromok cégek nagyobb árendeményt és hosszabb fizetési határidőt engedélyeztek, s mert ott különösen diszmutárúban csak a legközönségesebb és csak is legsilányabb cikkeknél van kelendősege, a mivel a gyár nem foglalkozik.

Oroszországgal is törekszik mostanában összeköttetésbe lépni.

A gyár kijelentése szerint részére jelentékeny támogatást képezne, ha a márvaló hatóságok és körök alkalmaslag tén hivatalból is rája fordítanak a fogyasztó közönség figyelmét, különösen olyankor, a midőn állami kedvezmények mellett akárk alpaca vagy alpaca ezüstből álló szükségletüket beszerzini, miként ezt a M. Á. V. igazgatósága megtette, midőn a hatáskörökre eső vasuti vendéglőket a cég gyártmányaira figyelmeztette.

A cég alpaca árú gyártmányai használatára még tág ter nyílnék, mivel még igen sok hatóság abbéli szökségletét Ausztriából fedezi, talán azért, mert nem bír tudomással arról, hogy ezen cikke hazánkban is hasonló jó minőségben és olcsó árban kaphatók.

Sajnálataira kijelenti a gyár, hogy nincsen abban a helyzetben, hogy reklama és hirdetésre sok pénzt áldozhasson, minthogy pedig a gyár mindazon cikkeket alpaca és alpaca-ezüstben képes előállítani, melyeket a berndorfi vagy más hasonló gyáros előállíthatnak; óhajtana, sőt egyenesen méltányosnak tartaná, hogy a hadsergés és a haditengerészet részére előforduló szállításkor megfelelő arányban részeshűjön, továbbá a magyar hajózási társaságok, a nemzeti egyetek stb, miként ezt a nemzeti casino Budapestem már meg is tette, a gyárat figyelemre méltassák.

A vállalat egyedül áll, egyedül foglalkozik a szobán forgó iparrággal, ha a megfelelő támogatásban részesülne, ez mindenesetre megkönnyítené neki a versenyt az osztrák és más idegen cégekkel.

A gyár nem kíván a fogyasztóól áldozatot, mert egyelő minőség mellett olcsóbban szállít mint versenytársai; csak ki akarja kerülni, hogy gyártmányai, mint már megtörtént, mint idegen származásúak árultassanak a közvetítő kereskedelem által, hanem hogy azok nyíltan, mint hazai belföldi gyártmányok kerüljenek forgalomba és nyerjenek elterjedést.

— **Értesítés.** A Kolos intézetben, hol miniszterileg elismert polgári lányiskola van s a gyermekek kitűnő tanításban és nevelésben részesülnek, főlvetetnek bennlakásra növendékek havi 28—32 korona fizetésért. Azok szégyenséggükkel köllőképpen igazolják a fenti díjból leengedett nyerhetnek.

— **Tűzeset.** Mult vasárnap délután tűz ütött ki Bélabányán. A község elején Aray András háza gyulladt ki s egy pillanat alatt lángba borult a száraz zindelytető. A bélabányai Ök. Tűzoltóegylet tagjai a vészjelre majdnem teljes számban a tűznél teremték s hihetlen gyorsasággal lerántották az égettetőt s eloltották a tüzet, ami pedig nem volt kis munka mert a ház padlása tele volt szénával. A tüzet a fakémény meggyulladás okozta.

— **Szenzációs találmány.** Az egész világ nyomda iparát rendkívül érdeklő találmányról értesülünk. Egy oly készülék feltalálásáról, mely méltán van hivata nemcsak a szakkörök, de az egész kereskedő világ érdeklődését is a legnagyobb mértékben felkelteti. A találmány által elérjük azt, — amit eddig számos jelentékeny külföldi szakember hiábavaló kísérletezése folytán a nyomdászok elérhetetlennek vélték, — hogy légszajton úgy szeddesel egy nyomással egyszerre akár négyzsinű nyomással egyszerre akár négyzsinű nyomtatványt lehet előállítani. Nemcsak a szakember, de bárki is, kinek nyomtatványokra szükség van, feltudja jól fogni és kellően értékelni e találmány óriási jelentőségét. Ezzel azt nyertük, hogy a mit eddig kétszeresen kellett megfizetni,

ezentul a többszínű nyomtatványt is ugyan azon árért lesz lehetséges előállítani, mint az egyszerűket. Nem fog akadni olyan gyáros, kereskedő iparos vagy akármilyen vállalkozó, ki bármilyen nyomtatványt, legyen az levelepapír, számla, felhívás, körlevél stb. a jobb hatás kedvéért ne legalább két színben hagyja csináltatni. Biztosítja a tulajdoni azonnali térhódítását azon körülmény is, hogy a készüldéket, — mely a civilizált világ összes államaiban szabadalmazva lett, — majd-nem mindegyik forgalomban levő nyomda gépre rá lehet alkalmazni, nem lévén szükség egy egész sajtógépet beszerezni és így barmely nyomdász is könnyen megszerezheti. Méltó büszkeséggel jegyezhetjük föl, hogy eme a nyomda iparban igen nagy fontosságú alkotás dícsőségé magyar feltalálók nevéhez fűződik. A feltalálók Steiner Salamon, Bosnyák Ernő és Ullmann Lipót, kik egy a bel-föld mint a külföld legkivált Németország, Anglia és az északamerikai Egyesült Államok legnagyobb gyárállataitól máris a legelőnyösebb ajánlatokat kapták feltűnést kelts tanulmányuk kedvező értékelésére.

— **Talált tárgy.** A vöröskuti utcában egy új feketé selyem kendő találatot. Tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

— **A bécsi kedélyesség** a bécsi újságokra is rányomja bélyegét. Még a legnagyobb és a legkomolyabb politikai napilapok sem mentek e hibától. Mutatóba összeadtunk csodabogarékémet néhány szíveshangú névnap üdvözlét. Például: „1,000,000 faches Hoch! unserer Meisterin Frau Anna Hochstóger, Tischlermeisters-Gattin in Stadlan, zu ihrem werthen Namensfeste. Die vereinigie Arbeiterschaft“ stb. stb. „1000 faches Hoch! dem lieben Fräulein Anna Frischengruber in der K. K. Trafik. Rueppgasse 16. Von ihren Kunden.“ Vagy egy másik: „Hoch! der hübschen Penzinger Milchfrau Anna Margreiter im I. Bezirk Von mir“? Nem kevésbé szellemes a következő: „Donnerdes Hoch! zum werthen Namensfeste meiner liebenswürdigen Tante Frau Anna Rückenbauer zammt Grossmama. Von Frau A.“ Egy másik így szól: „1,000,000 faches Hoch! meiner lieben Mama, dass die Kreuzgasse wackelt und dass Haus Nr. 15. zappelt!“ Az isten tartsa meg a kedélyes bécsieket!

Szerkesztői üzenetek.

Doctor. Mária Terézia királynőnk korából sok veszett parasitának a nevét hagyta ránk a kortörténelem. Csabór József gróf volt az, a ki leginkább elhíressedett, társa volt ebben Silva Tarucka Ferencz markézé

Gróf B. Azt mondjuk meg önk, hogy mi a szifinkaz? Füg asszony, félig négy lábú szörnyeteg, ki Tezeznak azt a rejtveny adta föl, hogy mi az, a mi reggel négy láb, délután két láb, este meg három lábán jár?

K. L. Budapest. Az „Érös várunk nekünk az Isten“ a protestánsok himnuszának kezdőszó.

Erő. Remek a legnagyobb francia gondolkodók egyike volt. Egyik legérdekesebb vitakérdése a zsidóknak Egyiptomból való kivándorlása volt, ő igen érdekesen azt vitatta, hogy ez az esemény, a mit a testamentum oly fontos világrengető eseménynek tekint, nálunk sem tekinthető ilyen nagy dolognak. Epp úgy, mintha nálunk fölkerekedik egy pár sátorralja cigány s kivonul az országból.

NYILT-TÉR.*

* E rovat alatt közléstért nem felelős a szerk.

„Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy bánya és gyártelepeink meglátogatására az engedély a központi igazgatóságnál **Selmecbányán** legalább két nappal a szándékolt látogatás előtt kikérendő.“

A **Geramó János József-féle bányaegylet.**

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.
1903. évi augusztus 1—8-ig.

Születések.

Hatala Gyula, Weisz Ilona, leány Selmecbánya.
Szepesti Lajos, Hernig Paula, fiú „
Manner Lajos, Bernolák Sarolta, fiú „
Pifko József, Lupták Anna, leány „

Kihirdetés.

Poszvitil Ignác, Matyasovszki Mária, Selmecbánya
Veisz Samu, Büchler Leonóra.

Házasság.

Czelder József, Sztrécsko Anna, Bélabánya.

Halálkozás.

Szepesti Lajos, 2 óra, gyengeség.
Grosch Mária, 2 óra, tüdőgümőkör.
Majduah Jánosné, 32 óra, szívhibák.

Meghívó.

Selmec- és Bélabánya szab. kir. bányaváros törvényhatósági bizottságának 1903. évi augusztus havi közgyűlését azon **hó 11-ének** d. u. 3 órájára meghirdetvén arra a t. c. bizottsági tagokat ezennel meghívom.

Ipolyságon, 1903. évi július hó 20-án.

Lits Gyula, főispán.

Tárgyszerozat:

1. — A polgármester jelentése a közigazgatás és a háztartás f. é. július havi állapotáról.

2. — A gazdasági tanácsnok, ja főmérnök és az erdőmester jelentése július havi működésükről és augusztus havi teendőikről.

3. — A viihyei furdógondnok] jelentése a házi kezelés állapotáról s elszámolásáról.

4. — A számvetőség jelentése a konvertálási és az ügynevezett városi törlesztési alap július havi forgalmáról.

5. — A jövedéki] hivatal jelentése a fogyasztási adók, adópótlékok és egyéb jövedékek [július havi forgalmáról.

6. 6317. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter folyó évi 42775. számú rendelete az utadó-alap 1901. és 1902. évi zárszámadásainak jóváhagyása tárgyában.

7. 6278. A tanács előterjesztése a gyámpénztár 1902. évi zárszámadásainak és mérlegének felülvizsgálása tárgyában.

8. 6325. A városi tanács előterjesztése a házi és alapítványi pénztár folyó évi július hó 15-én megejtett rovincsolásáról s az értékek megvizsgálásáról.

9. 6324. A városi tanács előterjesztése a gyámpénztár folyó évi július hó 15-én megejtett rovincsolásáról s megvizsgálásáról.

10. — A városi tanács előterjesztése az ág hitv. ev. egyház és az izraelita hitközség 1904. évi segélyhiányának megállapítása tárgyában.

11. 6211. A városi tanács előterjesztése a közigazgatási bizottság egyik tagjának elhunytja folytán megüresedett hely betöltése iránt választás utján.

12. 6304. A város tanácsának előterjesztése a főgyező furdógondnoknak a furdó pénztári kezelése s a számadások vezetése, valamint a könyvvitel alól való felmentése tárgyában s ezzel kapcsolatosan a furdópénztár rovincsolásáról szóló jelentés bemutatása tárgyában (6504.)

13. 6334. A város tanácsának előterjesztése a belvárosban új r. kath. temető nyitása iránt.

14. 6757. A város tanácsának előterjesztése Áriél Jakab 321 korona 87 fillér követeléseinek miképeni kiegyenlítése tárgyában.

15. 6356. A város tanácsának előterjesztése a személy- és teherszállításnál használt állatok túlterhelésének és kinszásának megállása tárgyában elkészült szabályrendeleti tervezet bemutatása ügyében.

16. 5884. Tanácsai előterjesztés az 1904. évi favágási terv bemutatása ügyében.

17. 5885. A tanács előterjesztése a városi erdészet 1904. évi előirányzatának megállapítása tárgyában.

18. 6390. A város tanácsának előterjesztése a közegyi állatorvosi teendők ellátásával a m. kir. állatorvosnak megbízatása s illetményeinek megállapítása.

19. 6294. A város tanácsának előterjesztése üveg virágház felállítását iránt a létesítési költség-előirányzat bemutatása mellett.

20. 6297. Ifj. Lupták Mihály ajánlata birtokcsere tárgyában másodszövegű válogatás céljából.

21. 6228. Petrinecz György bankai lakos kérvénye 240 □-l városi telek átengedése iránt első ízben való tárgyalás céljából.

22. 6234. Lindisch Péter selmecbányai lakos kérvénye 2 1/2 □-l városi telek átengedése iránt első ízben való tárgyalás céljából.

23. 6231. Majovszky György] és neje selmecbányai lakosok kérvénye a városi major melletti kert megvétele iránt harmad ízben való tárgyalás céljából.

24. 6355. Remen Samu selmecbányai lakos kérése a háza felett elterülő 14 □-l siklórnak átengedése iránt elvileges elhatározás céljából.

25. — Szászik Éva bankai lakos kérése 542 □-l városi teleknek örkáron való átengedése iránt első ízben való tárgyalás céljából.

26. 5848. Händel Vilmos] kérése a kertje feletti siklórból 17 □-méter területnek örkáron való eladása iránt elvileges elhatározás céljából.

27. 6298. Debrecen sz. kir. városi megkerése a II. Rákóczy Ferenc és társai földi maradványainak hazaszállítása iránt a képviselőházhhoz intézett feliratának pártolása céljából.

28. 6246. Az Erdélyi Kárpát Egyesület meghívója a f. évi aug. 30. és 31-én tartandó közgyűléshez.

Selmecbányán, 1903. évi augusztus hó 31-én.

Szitznyi József

kir. tan. v. polgármester

Felhívás.

Az 1887. évi XXII. t.-c. rendelkezéséhez képest értesítem mindazokat akiknek beoltandó gyermekeik vannak, hogy az oltást a belvárosban Tandlich Ignác dr. t. orvos e hó 15-én és 16-án d. u. 3 órakor eszközi a városi kórház rendelő helyiségében. Az I. és IV. kerületben lakók 16-án, a II. és III. kerületben lakók 16-án kötelesek megjelenni.

Selmecbánya, 1903. augusztus 8.

Kuti István.

rendőrfelkapitány.

HIRDETÉSEK.

Szalmaszállítási hirdetmény.

A szélaknai m. kir. bányahivatalnál az 1903/1904. évre 300 q szuzsalmna szükségeltetvén, felhívatom a szállítást vállalkozók, hogy 1 K bélyeggel ellátott írásbeli ajánlataikat *folyó évi augusztus 30-nak délután 5 óráig* az alulirt m. kir. bányahivatalnál nyújtsák be.

A benyújtott ajánlatok *folyó évi szeptember hó 1-én délelőli 9 órakor* a szélaknai m. kir. bányahivatal tanácsstermben fognak felbontatni, minél az ajánlat tevők is jelen lehetnek.

Feltételek:

1. Az ár, mely csakis 1 métermázsára vonatkozhatik, betűkkel és számokkal kitüntetve legyen s az is, hogy a szalma ez idei jó minőségű termés.

2. Biztosítékul a fölajánlott értéknek 5%,-a készpénzben, vagy biztosíték képes értékpapirokban az ajánlathoz csatolandó, mely biztosíték az ajánlat elfogadása esetén a szállítás kifogástalan teljesítése után vissza fog szolgáltatni.

3. Oly szalma, mely nem ez idei termésű, vagy nem jó minőségű, ha az átvetté bizottság által bármiké kifogásoltatnék, átvetetni nem fog.

4. Vállalkozó köteles az általa felajánlott szalma mennyiségét legkésőbb 1903. évi október hó végeig a szélaknai kincstári lóistállára beszállítani.

5. Az ajánlati ár hazai értékben kifejezendő és pedig az egységár szerint, valamint az összegár feltüntetendővel.

A kettő közötti eltérés esetén, irányadó lesz az ajánlatban foglalt összegár.

6. A többek részéről együttesen tett ajánlatnak tartalmaznia kell azt a nyilatkozatot, hogy az ajánlat tekintetében egyetemlegesen felelősek, továbbá annak a megbízottnak megnevezését, ki az üzletvitelért felelős, illetve az értesítések át-vételére és a kifizetendő összegek felvételére jogosítva van.

7. Ajánlatok elfogadhatnak kisebb száma mennyiségre is, ha a fentebbi feltételeknek megfelelnek.

8. Az ajánlatban világosan kiirandó, hogy az ajánlattevő a pályázati hirdetésben foglalt feltételeket ismeri és magára kötelezőnek elfogadja.

9. A selmeci m. kir. bányagazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok bármelyikét tetszése szerint elfogadhatja, esetleg az összes ajánlatokat visszautasíthatja. Szélekán, 1903. évi augusztus hó 4-én.

M. kir. bányahivatal.

1358. szám. 1903. tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy selmeci népbank illetve korponai takarékpénztár végrehajthatónak Hlavács Pál és társa végrehajtást szenvedő elleni 400 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a selmeci bányai kir. járásbírósg területén lévő a beldi 54. tjkvben az I. 1. 3—4, 6—9, 12—18, 20, 22—28. sor a kert-, szántó-, rét- és legelőből álló urbérségből Hlavács János és Hlavács Pált $\frac{2}{3}$ részb. illető jutalékra ezenal adószert 1145 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtti 10 órakor a Beldi községi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladva lesznek.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazs. miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Selmecbányán, 1903. évi július hó 29. napján.

Liha, kir. járásbíró.

1319. sz./1903. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmeci bányai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a selmeci takarékpénztár végrehajthatónak Lupták János és társa végrehajtást szenvedő elleni 2569 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a selmeci bányai kir. járásbírósg területén lévő Lupták János Lupták Anna, kk. Lupták György, kk. Lupták András és kk. Lupták Kati tulajdonul bejegyzett a belbányai 385 tjkvben a + 562 hrsz. a. Singlova dolina nevű rét 253 K, az 535 hrsz. a. Holcsa nevű rét 63 K 566 hrsz. Sindlova dolina nevű rét 104 K özv. Streleczná Cserny Anna, Lupták János, Lupták Anna, kk. Lupták András, kk. Lupták György és kk. Lupták Kati tulajdonul bejegyzett a 96 tjkvben a + 533 hrsz. a. Holcsa nevű rét 60 K. Végre ifj. Lalik Pál, Lupták János, Lupták Anna, kk. Lupták András, kk. Lupták György és kk. Lupták Kati tulajdonul bejegyzett a 282 tjkvben a + 537 hrsz. 246 népsz. sz. ház, udvar, kert, pajta, szántó, és rétre Holcsa na hangári 1660 K ezenal adószert megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi augusztus hó 21-ik napján d. e. 10 órakor a belbányai rendőrszolgálat iradjában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladva lesznek.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. november hó 1-én 3333.

sz. a. kelt igazs. miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Selmecbányán, 1903. évi július hó 10. napján.

Liha, kir. bírő.

Ujjonnan épült igen szép »modern«

ház eladó

családi viszonyok miatt. A ház Magasmar-ton, (ujbányai vasuti állomás mellett van) mely áll két nagy 2 ablakos szobából, előszoba, nagy konyha, éléskamra padlász és faskamra stb. Hozzá való kerttel és kis föld.

Különösen alkalmas magánzóknak, vasutasnak, nyugdíjasnak vagy iparosnak esetleg kiskereskedőnek is. — Eladó ár készpénzben 4000 K. (Értéke 5000 K). A ház teher és adomentes. Követítők díjazatnak.

Ajánlatok kéretnek „E. O.” posztterestzanté

Ujbanya
(Bármegye.)

Csász. és kir. udv.
szállítója.

Fernolendt

cipőfénymáz a legjobb fénymáz a világon. — Világos cipőnek a Glanz-crém adja meg a legszebb fényt és a bőr szép és tartósává válik. — A már használt, foltos cipő — sárga vagy barna bőrből — a „Lyosin“ nagy-szerű fénymáz használata által olyan lesz, mintha új volna.

Alapítva 1832. Gyáriraktár: Bécsben, 1., Schulerstrasse 21. Alapítva 1832.

A Fernolendt fénymáz mindenütt kapható.

Caak c... a törvény-sz. bej. védjeggyel valódi.

London,
Chief Office S. W.
48 Brixton Road.

Frakták:
Burmah,
Angol India.

Agén, Zágráb,
Alger,

Amsterdam,
H. Sanders Rokin 8.

Basel,
Szent-János-gyógy-tár, W. Kraiz.

Belgrad,
Nikola A. Belini,
gyógytár, Mihály.

Központi raktár Szer-bia részére Heri C., Bologna, Bruxelles, Pharmacie Ch., Delors & Co. H. Indjapost.

Török Jozsef,
Dr. Egger L. és J., Cairo.

Cölna Rh. Noris,
Debrechen,
Eich, Luxemburg, Schmidt P., gyógsz.

THIERRY A.

mel- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedvelti és mindenütt keresik. Caak akkor valódi, ha az oldalai látható zöld, a törvény-széknel bejegyzett „apacs-védő-jeggyel van ellátva. Földművelésben azor minden mel-, tudó-máj-, gyermekbetegség ellen stb. Kiválósg is kitünően hat és sebet gyógyít.

Egy próbálveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERRY A. centifoliakenőcse

(madakfenőcsnek nevezik) utólréhatetlen szívó erőt és gyógyítóhatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. — E kenőccsel egy 14 éves gyójtalatlannak tartott oonstnu, utjában pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatásu mindenféle seb gyógyulásánál.

Próbafelgy bérmenten 1 kor. 30 fill. Caak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Ovakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Cim: A. Thierry, gyógszertár és gyár a védőangyalhoz.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak és jó azokat használatra készen a házbán tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeinek utánzatát a törvény büntözi.

Jacques,
Dombóvár,
Köpenhága,
Szkriben ferna.

Köln,
A Bertolini
Malmo,
Sverige,
Apt. Lejonet.

Nantes,
Pharmacie
française 1 & 3,
Place de la Repu-blique, Pharmacie

Desprey 11,
Rue des frances
Boulogne.

Prága,
Röma,
Coro.

Agencia
del Polimilco.

Bombal,
Pharmacie
F. Gerrath.

Sarujevo,
Szeged,
Temesvár,

Triestz,
Vienne,
Vienne,
Zürich.

Caak ezzi a törvény-székkel bejegyzett véd-jeggyel valódi.

Caak ezzi a törvény-székkel bejegyzett véd-jeggyel valódi.

Caak ezzi a törvény-székkel bejegyzett véd-jeggyel valódi.

Caak ezzi a törvény-székkel bejegyzett véd-jeggyel valódi.

Cim: A. Thierry, gyógszertár a védőangyalhoz. Pregrada, (Rochihits savanyu-kut mellett.)

VIHNYE (BÁRMEGYE)

természetes meleg 38 C° vasas fűrdő
Kiváló ivó víz (36 és 4-5 C° uszta források.)

Hidegvízgyógy-intézet.

Vihnye fűrdő használatának fényes sikerei a női betegségek, vérszegénység és idegbántalmak gyógyításánál évszázados tapasztalatok bizonyítják.

130 kilométer fényes sétautak!

A fűrdő Selmecbánya bányaváros tulajdona s ez évtől házi kezelésbe került. A kényelem minden igényét kielégítő új modern berendezést nyert teljesen új bebitórozással, az új fűrdőházban vízvezetékli mosdók bevezetésével.

A szoba és fűrdőház lenyegesen alább szállítottak.

Posta, telefon, távirda és vasuti állomás!

Telefonösszeköttetés:

Selmecbányával és Budapesttel!

Bővebb felvilágosítást nyújt vagy prospektust küld a fűrdőigazgatóság.

PURGO
A leggyorsabb kifizető
használatára
mindig eszményfelmérőre adható.
25 cselekedet ára 1 korona.

Órák, ékszernek RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó eszményi áron
SERÉNYI
Óra és ékszeres
Budapest Erzsébet-körút 28. I. em.
Pótlakás: 14. Fő-u. 21. sz.
Képe eszményi áron

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNEK-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályozásjáták felkérőltő helye
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Zlőkényesség! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja, használja a „Stella“.
vizeit, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerésztan, 6 ca. és kir.
Isasági József (66. udvari számlája)
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

PURGO
A leggyorsabb kifizető
használatára
mindig eszményfelmérőre adható.
25 cselekedet ára 1 korona.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyódmód: asthma, szív-,
gyomor-, lég- és bőrbaj, székéltetés, alvászavar stb.
E gyódmód megtapasztalása:
Dr. KOVÁCS J. főorvos, orvos
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 18. I. EM.

Megjelent az új X. számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGEP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fénycépek készülnek
RIVOLI
Fényképezési és festékeztelt műtermékben
BUDAPEST, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Mégis kis költség után is alkalmat nagyfiások!!!

Hirdetéseket, reklámokat eszményi-
rten, pontosan és legolcsóbban közléltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naplókban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula stb.

Hôtel **PÁRIS** szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 frttől fejbebb kiszolgálással együtt
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és szórak
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Értégtalanuság, hányinger, fejfé-
lés, gyomorbejok ellen meglőhatóság a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Pórtón 6 üveg bérmenve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógyítára,
BUDAPEST FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hogyság.)
Kltűnő hegyi fekvésben, portmentes és szőlőtől védett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigoruan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegesobak hygienikusan a legkérelmetesebben vannak bende-
vezve. Kltűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosításai szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Joerges Agost özv. és fia könyv-
nyomdájában egy jó házból való fiu
tanulóul felvétetik.

Premier Kerékpárok
Leg
finomabb
a világ
Arjegyek
Premierwerke Eger, Csehország

Az Ópóstán utcai
lakások
kiadóok.

„Bacherlin”

Kapható: Selmecebányán: ifj. Marschalko Gyula, Eichel Sándor utóda Geiger Márk, Engel Zsigmond, Ernst Zsigmond, Weisz Ignáz, Weisz Samu fűszerkereskedőknél. — **Hodrusbányán:** Kukucska József, Weisz Jakab fűszerkereskedőknél. — **Ipolyságon:** Berceiller M., Bolner Pál, Dombó Károly, Rumann Lajosné fűszerkereskedőknél. — **Kopponán:** Blaskovics Lajos fűszerkereskedőnél. — **Körmöczbányán:** Gazdik János, F. V. Horn, Feudl Mano, Ritter Leopold J. fűszerkereskedőknél. — **Mosócon:** Perl János és fia fűszerkereskedésben. — **Ujbányán:** Cservinka M. gyógyszerésznél és Heinrich Ede fűszerkereskedőnél. — **Znio-Váralján:** Schönaich Viktor gyógyszerész